

Прокуратура України

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА
МАРІУПОЛЬСЬКА ОКРУЖНА ПРОКУРАТУРА

пл. Мічмана Павлова, 10, м. Маріуполь, 87501 факс: (0629) 47-00-03

e-mail: mariupol@don.gp.gov.ua

№ _____

На № _____ від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

м. Дніпро

«09» жовтня 2025 року

Прокурор Маріупольської окружної прокуратури Балджи О.М., розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22025050000000329 від 06.02.2025, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 111 та ч. 7 ст. 111-1 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Літвіненко Юрія Сергійовича, 05.03.1990 року народження, уродженця м. Донецьк, Донецької області, громадянина України, раніше не судимого, який зареєстрований за адресою: Донецька область, м. Донецьк, вул. Чигоріна, буд. 16, кв. 1

про підозру у колабораційній діяльності, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, та у державній зраді, вчиненої в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні громадянином України умисного діяння на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, що полягало у переході на бік ворога в період збройного конфлікту, вчиненого в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет

України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Згідно зі статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Відповідно до Рішень Конституційного Суду № 6-рп/2005 від 05.10.2005, № 6-рп/2008 від 16.04.2008 зазначені норми визначають, що влада народу є первинною, єдиною і не відчуженою та здійснюється народом шляхом вільного волевиявлення через вибори, референдум, інші форми безпосередньої демократії у порядку визначеному Конституцією та законами України, через органи державної влади та органи місцевого самоврядування, сформовані відповідно до Конституції та законів України. Тільки народ має право безпосередньо шляхом всеукраїнського референдуму визначати конституційний лад в Україні, який закріплюється Конституцією України, а також змінювати конституційний лад внесенням змін до Основного Закону України в порядку, встановленому його розділом XIII.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Донецька область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст.ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами, є окупацією частини території суверенної держави Україна та міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

Проте всупереч вказаним нормам, Російська Федерація грубо порушуючи свої зобов'язання, встановлені такими міжнародними актами: Статут ООН, відповідно до якого держави-члени повинні розв'язувати будь-які спори мирними засобами та утримуватися у своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування (частини 3 і 4 статті 2); Гельсінський Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі, підписаний 1 серпня 1975 року, відповідно до якого її держави-учасники визнають непорушними кордони всіх держав у Європі та утримуються від будь-яких дій, спрямованих на захоплення частини або всієї території будь-якої держави-учасника (частина 1, розділ III); Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, який зафіксував зобов'язання Російської Федерації, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучених Штатів Америки; Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, ратифікований обома сторонами 14 січня 1998 року, згідно з яким Україна та Російська Федерація відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність кордонів, що існують між ними (стаття 2), здійснила збройну агресію проти України, супроводжуючи це цинічними і протиправними вимогами щодо зміни конституційного ладу України.

Зокрема Верховна Рада України у заяві «Про відсіч збройній агресії Російської Федерації та подолання її наслідків» затвердженій Постановою Верховної Ради України від 21 квітня 2015 року № 337-VIII, констатувала, що наслідком збройної агресії Російської Федерації проти України, яка розпочалась 20.02.2014, стала нелегітимна воєнна окупація і подальша незаконна анексія території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя - невід'ємної складової державної території України, воєнна окупація значної частини державної території України у Донецькій та Луганській областях. Також згідно тексту вказаної заяви встановлено, що друга фаза збройної агресії Російської Федерації проти України розпочалася у квітні 2014 року, коли контрольовані, керовані і фінансовані спецслужбами Російської Федерації озброєні бандитські формування проголосили створення "Донецької народної республіки" (7 квітня 2014 року).

Протягом травня 2014 року самозвані лідери "ДНР" та "ЛНР", серед яких було багато громадян Російської Федерації, у неконституційний спосіб провели фіктивні референдуми про відокремлення цих нелегітимних утворень від України. Під приводом і з метою їхньої підтримки на територію України були заслані розвідувально-диверсійні групи, які очолювали кадрові офіцери Головного розвідувального управління Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації, парамілітарні формування російського козацтва та укомплектований чеченцями - громадянами Російської Федерації батальйон "Восток", а також задіяні такі озброєні групи найманців як "Русский сектор" та "Оплот". За їхньої участі відбулися захоплення адміністративних будівель у багатьох населених пунктах Донецької та Луганської областей, здійснено збройні напади на частини українських Сухопутних військ та літаків Повітряних сил Збройних Сил України

При цьому, представники підконтрольних Російській Федерації незаконних самопроголошених утворень на тимчасово окупованих частинах території України, з метою створення образу законності окупації частини території Донецької області та утвердження вказаної окупації, надання образу легітимності своїй владі, узурпували виконання владних функцій держави.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьку та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Так, 07.04.2014 у м. Донецьку видано «Акт о провозглашении государственной самостоятельности Донецкой народной республики», яким публічно закликано місцеве населення до проведення 11.05.2014 так названого «загального обласного референдуму» на території Донецької області з питання визнання державної самостійності «ДНР» та чинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України. При цьому протягом квітня-травня 2014 року в окремих містах Донецької області організовано та проведено низку мітингів з метою привернення уваги та схвалення громадян України з числа місцевих мешканців до визнання державної самостійності «ДНР».

За таких обставин 11.05.2014 в окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України проведено незаконний «загальний обласний референдум», за результатами якого 12.05.2014 проголошено про суверенітет «ДНР» на території Донецької області.

Надалі представниками самопроголошеної «ДНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, з числа своїх громадян та місцевого населення області сформовано політично-управлінські («органи державної влади ДНР») та силові органи.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних

адміністрацій Російської Федерації на території Донецької області, які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями.

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ДНР» представниками Російської Федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Донецької області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади «ДНР») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

В результаті чого згідно Постанови Верховної Ради України від 27 січня 2015 року № 129-VIII, Російську Федерацію визнано державою-агресором.

25.09.2018 в ході позачергового з'їзду активу «Общественного Движения «Донецкая Республика» (далі – ОД «ДР») Пушилін Д.В. обрано «Председателем ОД «ДР».

20.11.2018 за результатами так званого всенародного голосування Пушилін Д.В., обраний головою так званої «ДНР», та будучи головою органів виконавчої влади почав виконання своїх повноважень на територіях, які згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

Всупереч нормам міжнародного гуманітарного права президент Російської Федерації (далі - РФ) Володимир Путін, а також інші невстановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади РФ, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від

01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію України.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглась на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснила збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та здійснили окупацію частин вказаної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24.02.2022 року Указом Президента Володимира Зеленського №64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року введено воєнний стан на всій території України строком на 30 діб, який неодноразово продовжувався та діє на теперішній час.

Згідно ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»: тимчасово окупована Російською Федерацією територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Тимчасова окупація Російською Федерацією території України, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для Російської Федерації жодних територіальних прав. Згідно п. 6 ст. 1-1 зазначеного Закону: окупаційна адміністрація Російської Федерації – сукупність державних органів і структур Російської Федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг. Згідно п. 7 ст. 1-1 вказаного закону: тимчасово окупована Російською Федерацією територія України – це частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування

Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації. Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 3 вказаного закону тимчасово окупована територія визначається сухопутна територія тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, водні об'єкти або їх частини, що знаходяться на цих територіях.

Так, згідно з Указом голови донецької народної республіки № 5 від 08.11.2014 на підставі Постанови народної ради донецької народної республіки № 17-4 від 17.07.2014 створено незаконний орган «Министерство внутренних дел Донецкой народной республики» (далі МВС ДНР).

Крім того, Указом голови донецької народної республіки № 110 від 23.04.2020 затверджено «Положення про Міністерство внутрішніх справ Донецької народної республіки» (далі – положення).

Відповідно до п.п. 1, 2, 10 положення МВС ДНР є «республіканським органом виконавчої влади, що здійснює функції з вироблення та реалізації державної політики та нормативно-правового регулювання у сфері внутрішніх справ, у сфері міграції, а також правозастосовні функції з державного контролю (нагляду) у сфері внутрішніх справ».

Згідно із п. 12 розділу III положення до системи МВС ДНР входять «органи внутрішніх справ, що включають поліцію; внутрішні війська; підприємства, установи, організації та підрозділи, створені для забезпечення діяльності, виконання завдань та здійснення повноважень, покладених на МВС ДНР».

Так, згідно з так званим «Постановлением народного совета донецкой народной республики» від 07.08.2015 року прийнято «Закон о полиции ДНР». Відповідно ч. 1 ст. 1 так званого закону про поліцію «Поліція – це державний збройний орган виконавчої влади, призначений для захисту життя, здоров'я, прав і свобод людини та громадянина, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки». Крім того, відповідно до ст. 24 так званого закону про поліцію встановлено, що «співробітник поліції – це посадова особа, яка перебуває на службі в органах внутрішніх справ Донецької Народної Республіки, яка наділена повноваженнями щодо здійснення обов'язків та прав поліції, та має спеціальне звання, присвоєне у визначеному законом порядку. Співробітник поліції, який проходить службу в територіальному органі, виконує обов'язки, покладені на поліцію, і реалізує права, надані поліції, в межах території, що обслуговується цим територіальним органом, відповідно до посади, що заміщається, і посадовим регламентом (посадовою інструкцією). За межами зазначеної території співробітник поліції виконує обов'язки, покладені на поліцію, та реалізує права, надані поліції, у порядку, визначеному керівником державного органу виконавчої влади у сфері внутрішніх справ та відповідно до чинного законодавства Донецької Народної Республіки. Співробітнику поліції видається службове посвідчення, зразки яких затверджуються державним органом виконавчої влади у сфері внутрішніх справ».

Відповідно до статті 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23.12.1993 (зі змінами)-правоохоронні органи - органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного

кордону, Бюро економічної безпеки України, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

Правоохоронна діяльність – це вид державної діяльності, яка здійснюється з метою охорони права спеціально уповноваженими органами шляхом застосування юридичних заходів впливу в суворій відповідності з законом і при неухильному дотриманні встановленого ним порядку і може бути реалізована через систему правоохоронних органів. З метою здійснення правоохоронної діяльності створюються відповідні органи, які називаються правоохоронними.

Так, правоохоронні органи – це існуючі в суспільстві й державі установи та організації, що здійснюють правоохоронну та правозахисну функції, основне завдання яких полягає в забезпеченні законності, захисту прав та законних інтересів громадян, юридичних осіб, боротьбі з кримінальними правопорушеннями. Під правоохоронними органами розуміють державну установу, яка діє в системі органів влади й виконує на основі закону державні функції (владні, організаційно-розпорядчі, контрольні тощо) в різних сферах внутрішньої та зовнішньої діяльності держави.

Таким чином, на незаконний орган – «Міністерство внутрішніх справ Донецької Народної Республіки» покладено завдання щодо здійснення правоохоронної діяльності на тимчасово окупованій території Донецької області.

Тобто, незаконний орган Міністерство внутрішніх справ Донецької Народної Республіки», яке розташовано за адресою: Донецька область, м. Донецьк, вул. Горького, буд. 61, є правоохоронним органом.

Громадянин України Літвіненко Юрій Сергійович, 05.03.1990 р.н., у невстановлений досудовим розслідуванням час, станом на 15.03.2022 (більш точний час органами досудового розслідування не встановлено), з мотивів непогодження з політикою чинної влади в Україні та підтримки входження тимчасово окупованих територій України до складу російської федерації, будучи обізнаним про факт ведення вказаною державою агресивної війни проти України, невизнання РФ поширення державного суверенітету України на тимчасово окупованій її території, керуючись ідеологічними та корисливими мотивами, діючи умисно, добровільно прийняв рішення у період воєнного стану зайняти посаду у незаконно створеному на тимчасово окупованій території м. Донецька, Донецької області правоохоронному органі «Міністерство внутрішніх справ Донецької Народної Республіки», усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, добровільно прийняв пропозицію, надав згоду та обійняв посаду т.зв. «начальника складу озброєння Центру обслуговування підрозділів Міністерства внутрішніх справ Донецької Народної Республіки», а з 03.06.2022 обійняв посаду т.зв. «інспектора відділу озброєння Управління матеріально-технічного забезпечення Міністерства внутрішніх справ Донецької Народної Республіки» у незаконно створеному на тимчасово окупованій території м. Донецька Донецької області правоохоронному органі, розташованому за адресою: Донецька область, м. Донецьк, вул. Горького, буд. 61.

Таким чином, Літвіненко Ю.С. обґрунтовано підозрюється у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Згідно зі статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Відповідно до Рішень Конституційного Суду № 6-рп/2005 від 05.10.2005, № 6-рп/2008 від 16.04.2008 зазначені норми визначають, що влада народу є первинною, єдиною і не відчуженою та здійснюється народом шляхом вільного волевиявлення через вибори, референдум, інші форми безпосередньої демократії у порядку визначеному Конституцією та законами України, через органи державної влади та органи місцевого самоврядування, сформовані відповідно до Конституції та законів України. Тільки народ має право безпосередньо шляхом всеукраїнського референдуму визначати конституційний лад в Україні, який закріплюється Конституцією України, а також змінювати конституційний лад внесенням змін до Основного Закону України в порядку, встановленому його розділом XIII.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх

історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Донецька область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст.ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами, є окупацією частини території суверенної держави Україна та міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

Проте всупереч вказаним нормам, Російська Федерація грубо порушуючи свої зобов'язання, встановлені такими міжнародними актами: Статут ООН, відповідно до якого держави-члени повинні розв'язувати будь-які спори мирними засобами та утримуватися у своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування (частини 3 і 4 статті 2); Гельсінський Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі, підписаний 1 серпня 1975 року, відповідно до якого її держави-учасники визнають непорушними кордони всіх держав у Європі та утримуються від будь-яких дій, спрямованих на захоплення частини або всієї території будь-якої держави-учасника (частина I, розділ III); Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, який зафіксував зобов'язання Російської Федерації, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучених Штатів Америки; Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, ратифікований обома сторонами 14 січня 1998 року, згідно з яким Україна та Російська Федерація відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність кордонів, що існують між ними (стаття 2), здійснила збройну агресію проти України, супроводжуючи це цинічними і протиправними вимогами щодо зміни конституційного ладу України.

Зокрема Верховна Рада України у заяві «Про відсіч збройній агресії Російської Федерації та подолання її наслідків» затвердженій Постановою Верховної Ради України від 21 квітня 2015 року № 337-VIII, констатувала, що наслідком збройної агресії Російської Федерації проти України, яка розпочалась 20.02.2014, стала нелегітимна воєнна окупація і подальша незаконна анексія території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя - невід'ємної складової державної території України, воєнна окупація значної частини державної території України у Донецькій та Луганській областях. Також згідно тексту вказаної заяви встановлено, що друга фаза збройної агресії Російської Федерації проти України розпочалася у квітні 2014 року, коли контрольовані, керовані і фінансовані спецслужбами Російської Федерації озброєні бандитські формування проголосили створення "Донецької народної республіки" (7 квітня 2014 року).

Протягом травня 2014 року самозвані лідери "ДНР" та "ЛНР", серед яких було багато громадян Російської Федерації, у неконституційний спосіб провели фіктивні референдуми про відокремлення цих нелегітимних утворень від України. Під приводом і з метою їхньої підтримки на територію України були заслані розвідувально-диверсійні групи, які очолювали кадрові офіцери Головного розвідувального управління Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації, парамілітарні формування російського козацтва та укомплектований чеченцями - громадянами Російської Федерації батальйон "Восток", а також задіяні такі озброєні групи найманців як "Русский сектор" та "Оплот". За їхньої участі відбулися захоплення адміністративних будівель у багатьох населених пунктах Донецької та Луганської областей, здійснено збройні напади на частини українських Сухопутних військ та літаків Повітряних сил Збройних Сил України

При цьому, представники підконтрольних Російській Федерації незаконних самопроголошених утворень на тимчасово окупованих частинах території України, з метою створення образу законності окупації частини території Донецької області та утвердження вказаної окупації, надання образу легітимності своїй владі, узурпували виконання владних функцій держави.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьку та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Так, 07.04.2014 у м. Донецьку видано «Акт о провозглашении государственной самостоятельности Донецкой народной республики», яким публічно закликано місцеве населення до проведення 11.05.2014 так названого «загального обласного референдуму» на території Донецької області з питання визнання державної самостійності «ДНР» та чинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України. При цьому протягом квітня-травня 2014 року в окремих містах Донецької області організовано та проведено низку мітингів з метою привернення уваги та схвалення громадян

України з числа місцевих мешканців до визнання державної самостійності «ДНР».

За таких обставин 11.05.2014 в окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України проведено незаконний «загальний обласний референдум», за результатами якого 12.05.2014 проголошено про суверенітет «ДНР» на території Донецької області.

Надалі представниками самопроголошеної «ДНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, з числа своїх громадян та місцевого населення області сформовано політично-управлінські («органи державної влади ДНР») та силові органи.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Донецької області, які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями.

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ДНР» представниками Російської Федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Донецької області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади «ДНР») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

В результаті чого згідно Постанови Верховної Ради України від 27 січня 2015 року № 129-VIII, Російську Федерацію визнано державою-агресором.

25.09.2018 в ході позачергового з'їзду активу «Общественного Движения «Донецкая Республика» (далі – ОД «ДР») Пушилін Д.В. обрано «Председателем ОД «ДР».

20.11.2018 за результатами так званого всенародного голосування Пушилін Д.В., обраний головою так званої «ДНР», та будучи головою органів виконавчої влади почав виконання своїх повноважень на територіях, які згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл

Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

Всупереч нормам міжнародного гуманітарного права президент Російської Федерації (далі - РФ) Володимир Путін, а також інші невстановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади РФ, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію України.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглась на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснила збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та здійснили окупацію частин вказаної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24.02.2022 року Указом Президента Володимира Зеленського №64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року введено воєнний стан на всій території України строком на 30 діб, який неодноразово продовжувався та діє на теперішній час.

Згідно ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»: тимчасово окупована Російською Федерацією територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Тимчасова окупація Російською Федерацією території України,

незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для Російської Федерації жодних територіальних прав. Згідно п. 6 ст. 1-1 зазначеного Закону: окупаційна адміністрація Російської Федерації – сукупність державних органів і структур Російської Федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг. Згідно п. 7 ст. 1-1 вказаного закону: тимчасово окупована Російською Федерацією територія України – це частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації. Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 3 вказаного закону тимчасово окупована територія визначається сухопутна територія тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, водні об'єкти або їх частини, що знаходяться на цих територіях.

Так, Літвіненко Юрій Сергійович, 05.03.1990 року народження, як громадянин України, який згідно із ст. 65 Конституції України має обов'язок здійснювати захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, який у відповідності до частин 2, 3 ст. 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» може бути реалізований шляхом проходження військової служби виключно у Збройних Силах України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, а також правоохоронних органах спеціального призначення, посади в яких комплектуються військовослужбовцями, свідомо порушуючи свій конституційний обов'язок щодо захисту Вітчизни, діючи в період збройного конфлікту, умисно, з корисливих мотивів, з метою заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності України, добровільно погодився прийняти участь у бойових діях на боці ворога (країни-агресора) – РФ.

Станом на 15.03.2022 року (більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено) громадянин України Літвіненко Ю.С., діючи в період збройного конфлікту, умисно, з корисливих мотивів, з метою заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності України, перебуваючи на тимчасово окупованій території м. Донецьк, Донецької області, зайняв посаду т.зв. «начальника складу озброєння Центру обслуговування підрозділів Міністерства внутрішніх справ Донецької Народної Республіки», де приступив до виконання покладених на нього обов'язків.

В умовах введення військового стану на всій території України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, не пізніше 22.03.2022 Літвіненко Ю.С., продовжуючи реалізовувати свій злочинний умисел, спрямований на вчинення державної зради в умовах воєнного стану, у складі т.зв. «відділу озброєння Управління матеріально-технічного

забезпечення МВС ДНР» приймав активну участь в т. зв. «спеціальній військовій операції рф» проти України, а саме контроль та масові видачі боєприпасів зі складів ОБТФ (оперативно-бойове тактичне формування) на передову для всіх видів озброєння з метою активного вогню проти Збройних сил України під час проведення бойових дій із захоплення та окупації м. Маріуполя Донецької області.

01.09.2022 т.зв. «Управлінням матеріально-технічного забезпечення МВС ДНР» представлений до нагородження медаллю «За звільнення Маріуполя».

Таким чином, Літвіненко Ю.С. підозрюється у державній зradі, вчиненої в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні громадянином України умисного діяння на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, що полягало у переході на бік ворога в період збройного конфлікту, вчиненого в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України.

Прокурор Маріупольської
окружної прокуратури

Олександр БАЛДЖИ

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів

чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

6. Підозрюваний, обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру і пам'ятка про процесуальні права та обов'язки підозрюваного вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » __ 2025 року.

Захисник

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » __ 2025 року.

**Прокурор Маріупольської
окружної прокуратури**

Олександр БАЛДЖИ